

מהא דתנן: לחם הפנים נאכל ליום תשעה מאפייתו, או לעשרה ימים, או לאחד עשר יום מאפייתו. לא פחות ולא יותר.

כיצד? — כדרכו, בכל ימות השנה, הרי הוא נאכל לתשעה ימים מאפייתו. והרי הוא נאפה בערב שבת לפי שאין אפייתו דוחה את השבת. ובשבת מסדרים אותו על שלחן הזהב. ונאכל בשבת שאחריה לתשעה ימים מאפייתו.

ואם חל יום טוב להיות בערב שבת, הרי הוא נאפה בערב יום טוב, ביום חמישי. לפי שאין אפייתו דוחה יום טוב. ומסדרין אותו בשבת, ונאכל לשבת שאחריה, שהיא לעשרה ימים מאפייתו.

ואם שני ימים טובים של ראש השנה חלו קודם השבת, בימי חמישי ושישי, הרי הוא נאפה מערב ראש השנה, שהוא ביום רביעי. ונסדר בשבת. ונאכל לשבת שאחריה, שהיא לאחד עשר יום מאפייתו!

לפי שאינו דוחה לחם הפנים באפייתו — לא את השבת, ולא את היום טוב. ולעולם הוא נאפה מערב שבת או מערב יום טוב.

ואסיק רבה לקושייתו: ואי אמרת "צורכי שבת נעשים ביום טוב" מן התורה, אמאי לא דחי לחם הפנים באפייתו יום טוב? והלא צורך השבת היא! שהרי לחם הפנים נאכל על ידי הכהנים בשבת הבאה.

ואף שבגבולין אסרו חכמים לאפות מיום טוב לשבת, אין זה אלא שבות. ובמקדש לא גזרו משום שבות.

ואסיק רבה לקושייתו: בשלמא לדידי, דאמרי "הואיל", אף הכא אמרינן הואיל ואי בעי למיכל בו ביום מצוי אכיל. ומשום הכי ישחוט, כי לא צריך שיהיה צורך היום בפועל, אלא די בכך שיש אפשרות לאוכלו בו ביום.

אלא לדידך, דאמרת "לא אמרינן הואיל", אלא בעינן צורך היום בפועל — אמאי ישחוט? והרי כבר אכל את סעודתו, ואינו צריך לאכול עוד.

אמר ליה רב חסדא: משום הפסד ממונו מותר לו לשחוט, שאם לא ישחטנה, תמות ותיאסר.

אמר ליה רבה: וכי משום הפסד ממונו — שרינן ליה לעבור על איסורא דאורייתא של "לא תעשו כל מלאכה"?

אמר ליה: הכי קאמינא: משום הפסד ממונו — גמר בלבו לאנוס את עצמו ולאכול כזית ממנה מבעוד יום, אף שכבר שבע מאכילה קודמת. שהרי יודע הוא שאם לא יאכל ממנה, תיאסר עליו השחיטה, ויפסיד את הבהמה.

זכיון שגמר בלבו לאכול כזית מבעוד יום, נחשבת השחיטה כשחיטה לצורך יום טוב. שהרי אי אפשר לאכול מהבהמה כזית בשר בלא שחיטה.

איתביה רבה לרב חסדא, על מה שאמר ש"מדאורייתא צורכי שבת נעשים ביום טוב":

חצירות. ששניהם עשויים להיכר. והשיגו הראב"ד: הטעם הזה לנערים. ואינו כן. אלא קרוי כן משום שמערב צרכי שבת וצרכי יום טוב לעשותם יחד!

אפו אפו, ואת אשר בשלו בשלו". אין אופין אלא על האפוי, ואין מבשלין אלא על המבושל! וכתב הרמב"ם בפרק ו מהלכות יום טוב הלכה א, דנקרא "עירוב" משום דדמי לעירובי